

UNESCO ASP strategi 2022-2026 for UNESCO Verdensmålskoler

Baggrund

De danske UNESCO Verdensmålskoler er en del af UNESCO's internationale skolenetværk UNESCO Associated Schools Project's (ASP-net) – et netværk med 12.500 skoler og uddannelsesinstitutioner i 184 lande. Den danske strategi tager udgangspunkt i det internationale ASP-nets strategis to fokusområder – Global Citizenship Education (GCED) og Education for Sustainable Development (ESD), der med afsæt i snart 70 års erfaring med udvikling af kvalitetsundervisning søger at fremme fred, interkulturel forståelse og tolerance blandt unge mennesker.

ASP netværket i Danmark skal skabe grobund for udvikling af uddannelse i en hastigt foranderlig verden og blandt uddannelsesinstitutioner med meget forskellig karakter. Derfor skal strategien være rummelig og kunne tilpasses nuværende samt fremtidige behov. Strategien gælder for perioden 2022-2026.

UNESCO's Verdensmålskoler har særligt fokus på UNESCO's værdier og FN's 17 Verdensmål, som er en global agenda, som alle FN's medlemslande er forpligtede til at bidrage til. UNESCO ASP har kvalitetsuddannelse som kerneområde, og derfor fokuserer netværkets bidrag netop på uddannelses rolle i opfyldelsen af Verdensmålene.

Mål

De nedenstående mål er inddelt i henholdsvis netværkets permanente mål på mellemlang og lang sigt, og i denne strategiperiodes mål. Der ligger en forandringsteori indlejret i målhierarkiet nedenfor. Således bidrager periodens strategiske mål og indsatser til, at målene på mellem lang sigt opnås, og disse mål bidrager på sin side til at det langsigtede mål opnås.

I strategien for 2018-2021 var det overordnede strategiske mål, at antallet af skoler i netværket skulle stige markant. Målet blev opfyldt, og i dag tæller netværket ikke blot langt flere skoler, men også langt flere forskellige skoleformer. Størrelsen og bredden fører et væld af nye muligheder med sig – men også udfordringer. Tilsvarende udfordrer både klimahensynet og covid-19 det internationale netværksarbejde.

Den kommende strategiperiode sætter derfor fokus på udviklingen og konsolideringen af netværket samt udviklingen af nye netværksaktiviteter nationalt og internationalt.

Langsigtet mål	Verdensmål 4.7: "Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de <u>færdigheder</u> , som er nødvendig for at <u>fremme</u> en bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og en bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab og anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til en bæredygtig verden"	
Mål på mellem-lang sigt	Løbende udvikling af kvalitetsuddannelse til fremme af fred, globalt medborgerskab, bæredygtig udvikling og UNESCO's værdier.	At skabe et netværk, hvor alle de deltagende får ny inspiration og får lyst til at inspirere andre.
Periodens strategiske mål	1. Det internationale samarbejde og fokus på UNESCO's værdier styrkes yderligere, og det gøres ud fra en bæredygtighedsvinkel 2. Unges engagement og aktive deltagelse på de enkelte skoler og i netværket styrkes yderligere 3. Videndeling om gode projekter fremmes yderligere med uddannelsesinstitutioner både i og udenfor netværket 4. Uddannelsesinstitutionernes engagement og indbyrdes læring styrkes 5. Netværkets kommunikations-infrastruktur gentænkes, således at det mere effektivt fremmer både periodens strategiske mål og målene på mellemlang sigt	

Periodens strategiske mål	Indsatser pr strategisk mål
1. Det internationale samarbejde og fokus på UNESCO's værdier styrkes med afsæt i FN's 17 verdensmål og disses sociale, økonomiske, miljø- og klimamæssige bæredygtighedsdimensioner	- At understøtte og fremme samarbejdet med uddannelsesinstitutioner i andre lande - At skolerne aktivt understøtter elevernes kendskab til UNESCOs værdier og opnåelse af interkulturelle kompetencer - At udvikle bæredygtige formater, der tager hensyn til klimabelastning i forhold til møder, kommunikation og udveksling mellem uddannelsesinstitutioner i ind- og udland
2. Unges engagement og aktive deltagelse på de enkelte skoler og i netværket styrkes	- Udbrede kendskabet til Ungeambassadørteams og understøtte at de bringes i spil på nye måder. - Understøtte dannelsen af råd eller andre bæredygtige initiativer, der sikrer repræsentation af elevernes idéer i undervisningen og skolens øvrige aktiviteter.
3. Videndeling om gode projekter fremmes yderligere med	- At der i netværkets regi udvikles eksemplariske undervisningsmaterialer og best-practice-eksempler, som deles og formidles i og udenfor netværket (fysisk og digitalt)

unesco

National Coordination
Associated Schools
Network

uddannelsesinstitutioner både i og udenfor netværket	- At netværkets sekretariat og pædagogiske konsulenter i Ungdomsbyen spiller en aktiv rolle i at dele viden og gode projekter internt og eksternt for netværket
4. Uddannelsesinstitutionernes engagement og indbyrdes læring styrkes	- At udvikle organisationen, så alle skoleformer og uddannelsesinstitutioner oplever værdi af at være med i netværket- At udforske nye former for samarbejde både inden for og på tværs af forskellige typer af uddannelsesinstitutioner fx Regionsstafetten- At inspirere til at inddrage lokale problemstillinger i forhold til bæredygtighed og UNESCO's værdier- Fremme udviklingen hen mod en højere grad af medlemsinitierede – og medlemsdrevne aktiviteter.- At der inspireres til fagligt samarbejde inden for netværket og med den øvrige UNESCO-familie i forhold til læring, oplevelser og samarbejder; bl. a. med verdensarvssteder, lærende byer, geoparker og biosfæreområder.
5. Netværkets kommunikationsinfrastruktur gentænkes, således at det mere effektivt fremmer både periodens strategiske mål og målene på mellemlang sigt	- At uddannelsesinstitutionerne har let tilgængelige kommunikationskanaler til kommunikation i og fra netværket- At der arbejdes med mødeformater med både fysisk og virtuel deltagelse- At der udvikles kommunikationsplatform og -kultur, der understøtter videndeling i og udenfor netværket- At uddannelsesinstitutionerne i højere grad motiveres til at kommunikere deres arbejde som verdensmålsskoler og deltagelse i netværket

Bilag til UNESCO ASP strategi 2022-2026 for UNESCO's verdensmålsskoler

Bilag 1: Krav til verdensmålsskoler:

For at finde kravene til at blive en UNESCO verdensmålsskole se venligst bilag 1.

Bilag 2: Organisering:

Som det fremgår af afnittet om periodens strategiske mål, vil der løbende blive udviklet en ny organisering af netværket, således at skolernes engagement og arbejde styrkes yderligere. Der er af den grund ikke skitseret et konkret organogram for netværket i dette dokument.

Projektets nuværende organisering (2022):

Aktørerne i UNESCO netværkets nuværende rollefordeling mellem UNESCO's ASP styregruppe, Ungdomsbyen / den nationale UNESCO ASP koordinator, projektkoordinatorerne og de pædagogiske konsulenter for netværkets to fokusområder er beskrevet i bilag 2.

Bilag 1: Krav til verdensmålsskoler:

Hvad skal der til for at blive en UNESCO Verdensmålsskole?

For at blive UNESCO Verdensmålsskole forpligter man sig til:

1: At udvikle undervisning, der tager udgangspunkt i Verdensmålene og som fremmer bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab

FN's 17 Verdensmål danner rammen for netværkets aktiviteter med særligt fokus på Mål 4: Kvalitetsuddannelse og Delmål 4.7, jævnfør strategien. Det betyder, at man som UNESCO ASP Verdensmålsskole deltager i en global agenda for bæredygtig udvikling.

Både uddannelse for bæredygtig udvikling og uddannelse for globalt medborgerskab sigter mod at imødekomme samfundets nuværende og fremtidige udfordringer. Derfor skal man som UNESCO ASP Verdensmålsskole bidrage til:

- "At styrke eleverne i at kunne påtage sig en aktiv rolle i mødet med og løsningen af globale udfordringer og til at kunne bidrage aktivt til en mere fredelig, tolerant og inkluderende verden"
- "At styrke elevernes handlekompetence i forhold til at træffe kvalificerede bæredygtige valg"

På UNESCO's Verdensmålsskoler beskæftiger man sig med fagligt funderede tematikker som eksempelvis menneskerettigheder, interkulturel kompetence, ytringsfrihed, demokrati, medborgerskab, ligestilling samt

den, social/kulturelle, Klima/miljømæssige og økonomiske bæredygtighed – kerneværdier, som alle understøtter kvalitetsuddannelse.

På UNESCO ASP Verdensmålsskolerens hjemmeside kan lærere finde eksemplarisk undervisningsmateriale, som tager udgangspunkt i de faglige tematikker, og der vil løbende blive udviklet nyt eksemplarisk undervisningsmateriale.

2: At implementere "A Whole School Approach", som fremmer unges engagement og aktive deltagelse

"A Whole School Approach" er en helhedsorienteret tilgang til at fremme bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab. Det betyder, at man udover at beskæftige sig med faglige tematikker i undervisningen skal tænke bæredygtighed og globalt medborgerskab ind i skolens samlede praksis.

Som UNESCO ASP Verdensmålsskole opfordres man sig til at oprette et UNESCO Verdensmålsråd, hvor eleverne er repræsenteret og har demokratisk indflydelse. I Verdensmålsrådet bliver eleverne repræsentanter for deres skole og ansvarlige for at formidle deres skoles erfaringer videre til andre i netværket. I tråd med "A Whole School Approach" opfordres der til, at elever og skolens personale samarbejder i Verdensmålsrådet. Verdensmålsråd / Bæredygtighedsråd / Klimaråd eller Grønt udvalg – er blot forskellige betegnelser for den samme intention – inddragelse af eleverne.

Det kan kræve en forandring af skolens nuværende praksis, og derfor er det vigtigt, at alle skolens aktører (administration, teknisk personale, elever, forældre, lærere og ledelse) er involverede i processen mod at blive en UNESCO Verdensmålsskole. Skolerne opfordres til at implementere denne tilgang, men det er ikke et krav.

3: At deltage aktivt i at udvikle og udvide netværket

Som UNESCO Verdensmålsskole opfordres man til at danne partnerskaber både lokalt, nationalt og internationalt med andre UNESCO ASP skoler, som har til formål at aktivere vidensdeling og den indbyrdes læring mellem skolerne samt fortsat at udvide netværket. På denne måde har man som UNESCO Verdensmålsskole et forpligtende medansvar for at investere både tid og idekraft i udviklingen af netværket og i samarbejdet med andre skoler i netværket om at forbedre undervisningen.

UNESCO i Danmark

UNESCO er De Forenede Nationers Uddannelses-, Videnskabelige og Kulturelle Organisation, som skal fremme forståelsen for udviklingstendenser af i dag og udstikke intellektuelle og etiske retningslinjer. UNESCO i Danmark arbejder for, at kerneværdierne ytringsfrihed, uddannelse til alle, demokrati, beskyttelse af kulturarv og ligestilling former alles liv og hverdag. UNESCO er overalt i Danmark gennem verdensarvssteder, lærende byer, geoparker, biosfæreområder, verdensmålsskoler m

Bilag 2 Organisering

Ansvar – og rollefordeling

Det overordnede administrative og økonomiske ansvar for netværket varetages af en styregruppe. administrative og koordinerende opgave varetages af Foreningen Ungdomsbyen af 2007, herunder med bistand fra en national koordinator, som udpeges af Ungdomsbyen.

Ungdomsbyen skal:

- Varetage de administrative og økonomiske sekretariatsfunktioner for styregruppen være koordinator for netværkets skoler og aktiviteter
- Være kontaktpunkt for det nationale og internationale ASP-netværk
- Sikre gennemførelse af internationale seminarer og konferencer i Danmark.
- Formidle information både om og til netværket, herunder materialer fra UNESCO
- Forestå drift og udvikling af hjemmesiden.
- Samarbejde med styregruppen om udarbejdelse af strategi- og handlingsplaner for netværket i Danmark, herunder for kommunikation og formidling af netværkets resultater inspiration lokalt og nationalt
- Drive pædagogisk udvikling af ASP-netværket i samarbejde med netværkets skoler overensstemmelse med styregruppen og den nationale koordinator.
- Håndtere støttebidrag til netværkets medlemmer efter beslutning af styregruppen
- Sikre løbende dialog med Børne- og Undervisningsministeriet

Til hvert af de to fokusområder Uddannelse for Bæredygtig Udvikling og Uddannelse for Globalt Medborgerskab er knyttet et team, bestående af en (evt. 2) netværkkoordinatorer fra verdensmålsskolerne i UNESCO netværket samt en pædagogisk konsulent fra Ungdomsbyen.

Netværkskoordinatorerne har - støttet af den nationale koordinator - følgende opgaver:

- Koordination af aktiviteter i fokusområdet i overensstemmelse med den vedtagne strategi.
- Formidling af nationale og internationale erfaringer blandt UNESCO's verdensmålsskoler.
- Planlægning og gennemførelse af nationale aktiviteter inden for fokusområdet.
- Sikre gennemførelsen af internationale aktiviteter, fx ungdomskonferencer i Danmark, inden for fokusområdet.
- Sikre deltagelse i internationale møder, konferencer, seminarer m.v. inden for fokusområdet.
- Indsamle og rapportere Fokusrådets aktiviteter til ASP styregruppen inden afslutningen af hvert skoleår.

Den pædagogiske konsulent for hvert fokusområde har følgende opgaver:

Samarbejde og sparre med netværkskoordinatorer om ovenstående opgaver sam

- Planlægning og tilrettelæggelse af møder, konferencer, kurser, studierejser mv.

- Inspirere og bidrage til innovation og udvikling i fokusområdets aktiviteter og verdensmålsskolernes arbejde
- Udvikling af materialer, blandt andet til unesco-asp.dk
- Bidrage med indhold til UNESCO ASP nyhedsbreve
- Sparring med skolerne om deres arbejde